

Pk-yrityksen riskienhallinta elintarvikealalla

ET-RH -työkirja liiketoiminnan riskien hallintaan ja
varautumissuunnitteluun

LIITE: Tyhjät työkortit

Työkortti 1 – Liiketoiminnan tavoitteet ja arvot

Yrityksen nimi ja Y-tunnus	Laatija, asema yrityksessä/ryhmä
Yhteystiedot (Osoite, sähköposti, puhelin)	Päivitetty

Yrityksen toiminta-ajatus ja arvot: Miksi ja mitä varten yritys on olemassa?
Visio: Mitä yrityksemme haluaa olla tulevaisuudessa? Vaihtoehtoiset visiot.
Toteutus: Miten tavoitteet saavutetaan? Millä tavoin arvot ja vastuullisuus näkyvät strategiassa?
Yrityksen tärkeimmät toiminnot:

Työkortti 2 – Ennakointi ja resilienssi

Yrityksen nimi ja Y-tunnus	Laatija, asema yrityksessä/ryhmä
Yhteystiedot (Osoite, sähköposti, puhelin)	Päivitetty

Ennakointi ja resilienssi elintarvikeyrityksessä	Kyllä	Ei	Tarkista	Lisätietoja arvioitavista tekijöistä	Seuranta	Vastuuhenkilö
Oletteko yrityksessänne miettineet / ennakoineet minkälaiset muutokset, uudet mahdollisuudet tai häiriöt voivat kohdistua yrityksenne toimintaan?						
Oletteko varautuneet näihin jollain tavoin?						
Oletteko varautuneet yllättäviin kysynnän muutoksiin (kasvu / lasku)?						
Oletteko varautuneet tuotantopanosten saatavuusongelmiin tai hintojen nousuun?						
Seuraatteko kansallista poliittista päätöksentekoa sen suhteen, että vaikuttaako se omaan liiketoimintaan?						
Ovatko yrityksen vakuutukset ajan tasalla ja riittävän kattavia erilaisissa häiriötilanteissa?						
Oletteko selvillä siitä, mitkä verkostot ovat yrityksellenne tiedonsaannin kannalta tärkeimpiä?						
Onko teillä käytössä useita markkina-kanavia turvaamaan toimintaa häiriö- tai muutostilanteissa?						
Panostatteko yrityksessänne tuotekehitykseen ja innovaatio-osaamiseen?						
Muita ennakointitekijöitä?						

Työkortti 3 – Toimitilat, infrastruktuuri ja logistiikka

Yrityksen nimi ja Y-tunnus	Laatija, asema yrityksessä/ryhmä
Yhteystiedot (Osoite, sähköposti, puhelin)	Päivitetty

Toimitilojen, infrastruktuurin ja logistiikan riskienhallinta elintarvikeyrityksessä				Lisätietoja arvioitavista kohteista ja alustava aikataulu	Seuranta	Vastuuhenkilö
	Kunnossa	Ei kunnossa	Tarkista			
Kiinteistöjen rakenteiden kunto, varastotilat jne.						
Palosuojelu						
Vesijärjestelmä, vesihuolto ja jätevesijärjestelmä						
Muu kiinteistötekniikka						
Sähkö- ja energiajärjestelmä						
Toimitilan kulkutiet ja pihapiiri						
Logistiikka, kuljetukset						
Tietoliikenneinfrastruktuuri						
Rikosriskien, sabotaasin ja ilkvallan torjunta						
Kulunvalvonta, lukitukset						
Infrastruktuuri poikkeusoloissa ja yhteydet varautumissuunnitteluun						
Muu riski:						
Muu riski:						

Työkortti 4 – Tuotantoprosessit ja omavalvonta

Yrityksen nimi ja Y-tunnus	Laatija, asema yrityksessä/ryhmä
Yhteystiedot (Osoite, sähköposti, puhelin)	Päivitetty

Tuotantoprosessit ja omavalvonta	Kunnossa	Ei kunnossa	Tarkista	Lisätietoja arvioitavista kohteista ja alustava aikataulu	Seuranta	Vastuuhenkilö
Tuotannon ydinprosessit ja menetelmät						
Apuprosessit ja menetelmät						
Koneiden ja laitteiden käytettävyys tuotannossa, polttoaineet ja energia, paineilma, prosessihyödykkeet						
Koneiden ja laitteiden kunto, huolto ja varaosat						
Elintarvikeraaka-aineiden, tuotantopanosten ja tavaroiden hankinta, kuljetukset ja vastaanotto						
Tuotteiden jäljitettävyys, takaisinvetojen, ruokamyrkytysten ja valitusten käsittely						
Elintarviketuotteiden ja pakkausmateriaalien säilytys ja varastointi						
Ruoan esikäsittelyn ja valmistuksen riskienhallinta						
Elintarvikkeiden myynti ja tarjoilu						
Tilojen ja välineiden puhdistus ja huolto						
Erikoisruokavalioiden, allergioiden ja intoleranssien huomiointi						
Henkilöstön hygieniaosaaminen						
Talousveden hankinta ja valvonta						
Jätehuolto						
Tuholaisten torjunta						
Näytteenottosuunnitelma						
Omavalvonnan asiakirjojen säilytys						
Omavalvontasuunnitelma ajan tasalla ja toteutuminen käytännössä						
Tuotantoprosessit poikkeusoloissa ja yhteydet varautumissuunnitteluun.						
Muu riski						

Työkortti 5 – Henkilöriskien hallinta

Yrityksen nimi ja Y-tunnus	Laatija, asema yrityksessä/ryhmä
Yhteystiedot (Osoite, sähköposti, puhelin)	Päivitetty

Henkilöriskien hallinta	Kunnossa	Ei kunnossa	Tarkista	Lisätietoja arvioitavista kohteista ja alustava aikataulu	Seuranta	Vastuuhenkilö
Ammattitaudit, työkyky						
Tapaturmien torjunta						
Meluriskien torjunta						
Valaistus						
Kemialliset ja biologiset riskit						
Stressi, kiire						
Fyysinen kuormittuminen, ergonomia						
Henkinen kuormittuminen (ristiriidat, ilmapiiri)						
Työpaikkakiusaaminen, väkivalta						
Työvoiman saatavuus						
Työpaikanvaihdot						
Henkilöjohtaminen, esimiestyö, työsuhteet, rekrytointi, henkilövalinnat						
Osaaminen, perehdytys ja työnopastus						
Työmatkojen turvallisuus						
Työterveyshuolto						
Perhesiteet ja sukupolvenvaihdos						
Työaika ja vuosilomat						
Henkilöriskit poikkeusoloissa, varahenkilösuunnitelma, sijaisjärjestelyt ja yhteydet varautumissuunnitteluun						
Muu riski:						

Työkortti 6 – Kyber- ja tietoturvallisuusriskien hallinta

Yrityksen nimi ja Y-tunnus	Laatija, asema yrityksessä/ryhmä
Yhteystiedot (Osoite, sähköposti, puhelin)	Päivitetty

Kyber- ja tietoturvallisuus- riskien hallinta	Kunnossa	Ei kunnossa	Tarkista	Lisätietoja arvioitavista kohteista ja alustava aikataulu	Seuranta	Vastuu- henkilö
Tuotanto- ja asiakastietojen hallinta						
Myyntitietojen hallinta						
Varmuskopiointi ja tietojen palauttaminen						
Tietosuoja ja virustorjunta						
Tietojärjestelmien toiminta ja käytettävyys, tiedot verkossa / työkoneella						
ATK-käyttäjien tietosuoja- ja kyberturvallisuusosaaminen, salasanat						
Henkilötietojen käsittely						
Ohjelmien päivitykset						
ATK-laitteiden yhteensopivuus kyberturvallisuuden osalta						
Toiminta ilman internetyhteyttä, sähkökatkot, varavirta, UPS-laitteet						
Kyber- ja tietoturvallisuusriskit poikkeusoloissa ja yhteydet varautumissuunnitteluun						
Muu riski:						
Muu riski:						

Työkortti 7 – Ympäristöriskien hallinta

Yrityksen nimi ja Y-tunnus	Laatija, asema yrityksessä/ryhmä
Yhteystiedot (Osoite, sähköposti, puhelin)	Päivitetty

Ympäristöriskien hallinta	Kunnossa	Ei kunnossa	Tarkista	Lisätietoja arvioitavista kohteista ja alustava aikataulu	Seuranta	Vastuuhenkilö
Ympäristövaikutukset ja lainsäädännön vaatimukset						
Yrityksen ympäristöpolitiikka ja -periaatteet						
Ympäristöasioiden suunnittelu ja organisointi						
Ympäristöasioiden hallinta ja seuranta						
Ympäristöluvut						
Jätteet ja jätehuolto						
Jätevedet						
Ongelmajätteet						
Ilmansuojelu, ilmasto-vaikutukset, hiilijalanjälki, ilmastomuutokseen sopeutuminen						
Kemikaalien ja vaarallisten aineiden käsittely, kuljetus ja varastointi						
Ympäristövahinkojen torjunta						
Kierrätys, tuotannon sivuvirrat						
Uusiutuvien luonnonvarojen käytön edistäminen						
Luonnon monimuotoisuus						
Valitukset ja sanktiot ympäristöasioissa						
Ympäristöriskit poikkeusoloissa ja yhteydet varautumissuunnitteluun						
Muu riski:						
Muu riski:						

Työkortti 8 – Talouden ja liiketoiminnan riskienhallinta

Yrityksen nimi ja Y-tunnus	Laatija, asema yrityksessä/ryhmä
Yhteystiedot (Osoite, sähköposti, puhelin)	Päivitetty

Talouden ja liiketoiminnan riskienhallinta	Kunnossa	Ei kunnossa	Tarkista	Lisätietoja arvioitavista kohteista ja alustava aikataulu	Seuranta	Vastuuhenkilö
Tuotteet, hinnoittelu, myynti, jakelukanavat						
Palvelut, hinnoittelu, myynti, jakelukanavat						
Markkinat, seuranta						
Markkinointi, brändi, maine ja imago						
Tuotantopanosten kustannukset ja saatavuus, hankinnat, laskentajärjestelmät						
Rahoitus, investoinnit						
Aikataulut, toimitusajat						
Asiakassuhteet, reklamaatiot						
Kilpailukyky, kilpailutilanne						
Viestintä ja vuorovaikutus yrityksen sisällä ja ulkopuolella						
Sopimukset						
Vakuutukset						
Lainsäädäntö, politiikka						
Kannattavuus						
Maksuvalmius						
Vakavaraisuus						
Toiminta-ajatus, visio, tavoitteet, strategia						
Päätöksenteko ja liikkeenjohto, muutoksenhallinta						
Palkat						
Taloustekijöiden vaikutus poikkeusoloissa						
Muu riski:						

Työkortti 9 – Riskienhallinnan suunnittelu ja seuranta

Yrityksen nimi ja Y-tunnus	Laatija, asema yrityksessä/ryhmä
Yhteystiedot (Osoite, sähköposti, puhelin)	Päivitetty

Riski tai seuraus	Nykyinen varautuminen ja tilanne elintarvikeyrityksessä	RS	Toimenpide-ehdotukset, kustannukset ja rahoitus	Toimenpiteiden aikataulu ja vastuutaho

Yrityksen nimi ja Y-tunnus	Laatija, asema yrityksessä/ryhmä	Yhteystiedot (Osoite, sähköposti, puhelin)	Päivitetty
----------------------------	----------------------------------	--	------------

Vuoden _____ riskienhallinnan vuosikellokalenteri

	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu
Rutiinitehtävät riskienhallinnassa												
Poikkeuksellisten riskitekijöiden hallinta												
Muita asioita												

Tänä vuonna ja seuraavina vuosina huomioitavat riskienhallinnan kehitystehtävät:

Työkortti 15 – Kriisitilannejohtaminen

Yrityksen nimi ja Y-tunnus	Laatija, asema yrityksessä/ryhmä
Yhteystiedot (Osoite, sähköposti, puhelin)	Päivitetty

Kriisitilannejohtaminen	Kunnossa	Ei kunnossa	Tarkista	Lisätietoja arvioitavista kohteista ja alustava aikataulu	Seuranta	Vastuuhenkilö
Kriisiryhmän vastuuhenkilöt ja yhteystiedot määritetty						
Jatkuvuussuunnitelma kriisitilanteiden varalta tehty						
Koulutustarpeet kriisitilanteiden ja häiriöiden varalta tarkistettu ja ajan tasalla						
Kriisiryhmän toiminta ja tilannearvion tekeminen suunniteltu						
Kriisitilannekirjanpito ja tiedon keruu kriisitilanteessa suunniteltu						
Päätöksenteon harjoittelu kriisitilanteissa						
Tilanneseurannan vastuuhenkilö ja suunnitelma määritetty						
Viestintä kriisitilanteessa määritetty (ks. TK 20) ja pohjia valmisteltu						
Sidosryhmät ja niiden yhteystiedot kartoitettu						
Tilannejohto ja heidän yhteystietonsa määritetty						
Jälkiarviointisuunnitelma tehty						
Muu asia:						
Muu asia:						

Työkortti 16 – Kriisiviestintä

Yrityksen nimi ja Y-tunnus	Laatija, asema yrityksessä/ryhmä
Yhteystiedot (Osoite, sähköposti, puhelin)	Päivitetty

Kriisiviestinnän vastuuryhmä, jäsenet ja tehtävät

Nimi ja asuinkunta	Viestintätehtävä kriisitilanteessa	Työ- ja kotipuhelin sekä sähköposti	
Kriisitilanteen määrittely	Kenelle viestitään, kohderyhmät, yhteystietojen saatavuus?	Mitä viestintäkanavia käytetään?	Mitä asioita huomioitava viestinnässä yrityksen näkökulmasta?

Kriisitiedotepohja

1. Mitä on tapahtunut? 2. Missä? 3. Mitä pitää vielä selvittää (ei tiedetä)? 4. Mitä toimenpiteitä tehdään? 5. Mistä voi pyytää apua, seurata tilannetta tai katsoa lisätietoja? 6. Tehdäänkö yhteistyötä muiden viranomaisten ja tahojen kanssa?

--

Työkortti 17 – Varautumisen ja riskienhallinnan seuranta

Yrityksen nimi ja Y-tunnus	Laatija, asema yrityksessä/ryhmä
Yhteystiedot (Osoite, sähköposti, puhelin)	Päivitetty

Varautumista koskeva tekijä	Kunnossa	Ei kunnossa	Tarkista	Lisätietoja arvioitavista kohteista ja alustava aikataulu	Seuranta	Vastuuhenkilö
Liiketoiminnan tavoitteet ja strategia						
Toiminta lainsäädännön mukaan						
Toiminta standardien mukaan						
Markkinatilanteen seuranta						
Riskikenttä ja haavoittuvuus						
Toiminnan ennakointi ja resilienssi						
Toimitilat, infrastruktuuri ja logistiikka						
Tuotantoprosessien riskienhallinta ja omavalvonta						
Henkilöriskien hallinta						
Kyber- ja tietoturvallisuusriskien hallinta						
Ympäristöriskien hallinta						
Talouden ja liiketoiminnan riskienhallinta elintarvikeyrityksessä						
Riskienhallinnan suunnittelu ja seuranta						
Varautumisen ja riskienhallinnan organisointi						
Kriisitilannejohtaminen						
Kriisiviestintä						
Elintarvikeyrityksen riskienhallintaa ja varautumista koskeva seuranta						
Muu riski:						

Työkortti 18 – Varautumisen ja riskienhallinnan tarkistuslista

Yrityksen nimi ja Y-tunnus	Laatija, asema yrityksessä/ryhmä
Yhteystiedot (Osoite, sähköposti, puhelin)	Päivitetty

Lisätietoja / Täytä oma työkortti riskienhallintaan ja varautumiseen